

végzett, amikor Montessori eljárásáról és annak értékéről, alapvetéséről az előre kijelölt alapon összefoglaló képet nyújtott.

M. Gy.

Dr. Tóth B. Zoltán: Félelem és a gyermeki lélek. Közlemények a Ferenc József-tudományegyetem pedagógiai lélektani intézetéből. Kolozsvár, 1942. 54 oldal.

Szerző munkája első felében főképpen lélektani fogalmak tisztázásával foglalkozik, mintán nevelési feladatok csak lélektani ismeretek alapján oldhatók meg. Foglalkozik az értelem, akarat és érzelem három fő lelki jelenség helyes megítélésével, azok egységben való megjelenésével, amint a lelki életében szorosan egybekapcsolódnak. A félelemnek nevezett jelenségsoport az érzelmek között foglal helyet. Meg kell különböztetnünk félelmet és szorongást, amelyek között lényeges jegyekben eltérés van. A félelem célszerű tényezője a léleknek, amely megakadályozza az egyén károsodását, vagy elpusztulását. A szorongás az egyén előtt többnyire ismeretlen lelki állapot, amely másodlagos tárgyakhoz kapcsolódva célszerűtlenül befolyásolja a gondolkodást, érzelmeket és törekvéseket.

Az állandó ijesztgetés, a rideg bánásmód folyamán a következő rendellenes fejlődési folyamatok alakulhatnak ki: 1. ideges tünetekkel kapcsolatos viselkedések, a) félnétség, b) elzárkózás, visszahúzóds. 2. Társadalomellenes viselkedések, a) hazudozó, b) dacos és c) tolvaj gyermek. Mindegyik háttérben állhat a félelem, amint a szerző szépen elemzi, s egyúttal pontonként rámutat a nevelésnek mi a módja és feladata az egyes esetekben.

Végül foglalkozik a gyermekkori hibák és a nevelés kapcsolatával. Kiemeli, hogy a siker-érzés nyújtása, felébresztése a legjobb orvosság. "Nevelői munkánk eredményessége éppen a siker-érzések ápolása, valamint megfelelő sikeralkalmak nyújtása által biztosítható." Főképpen a „szigorú nevelés” hívei zárják el a gyermektől ezt az érzést. A nevelés második sarkalatos pontja a szeretet, amely a gyermekkel szemben türelmet és megértést tanúsít, megéretteti a jóindulatú hozzáfordulást és segítő készséget. Fontos nevelési szempontok: a múlt hibáit ne hánytorgassuk fel; hibájával ne hagyjuk a gyermeket egyedül; a hibával ellentétes tulajdonságokat erősítsük.

Az irodalommal alaposan alátámasztott munka figyelmet érdemel a gyermek nevelésével foglalkozók körében.

M. Gy.

Róder Pál: Szülők Iskolája. Különlenyomat az Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny 1941. évi 3. számából.

A Szülők Iskolája a budapesti Madách Imre-gimnáziumban indult meg 10 héten át tartó tanfolyamon a Székesfővárosi Népművelési Bizottság rendezésében. A kezdet biztató sikerei után a további fejlődés elmaradt. Szerző mélyreható és körültekintő figyelemmel sorakoztatja a Sz. I.-val kapcsolatos problémákat, megszólaltatja a szülőket is a bizalmas „Levelesládából”, a szülőket, kik sokféleségükben, tájékozatlanságukban és bizalmatlanságukban egységesen sorakoznak fel a hivatásos nevelők arcvonalaival szemben. A szülők együttesének nagy része nem tudatos nevelő társadalom, erre mutat kicsinyes és felszínes érdeklődésük gyermekük problémái iránt. Sokszor nem